

WAKKERE DIJK

in Het Munnikenland

presentatie symposium ruimtelijke inpassing dijken, KNW 5 juni 2018
Kees van der Velden, landschapsarchitect Provincie Gelderland

PRESENTATIE

- 1. WAKKERE DIJK**
- 2. RUIMTE VOOR DE RIVIER HET MUNNIKENLAND**
- 3. LESSEN VOOR DE TOEKOMST**
- 4. UITDAGINGEN DIJKVERSTERKINGSOPGAVEN**
- 5. HOTSPOTS, HET BEZOEKEN WAARD**

WAKKERE DIJK

in Het Munnikenland, nieuwe dijk tussen Maas en Waal

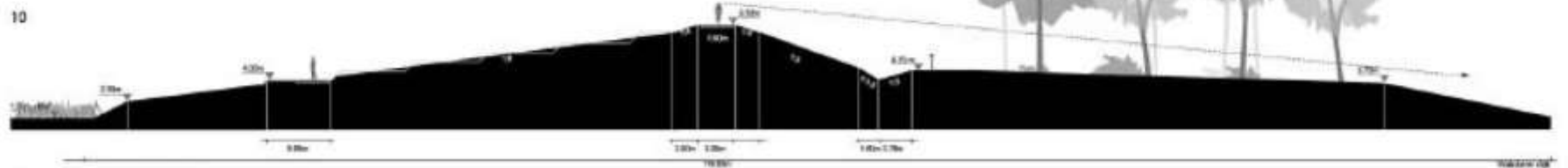
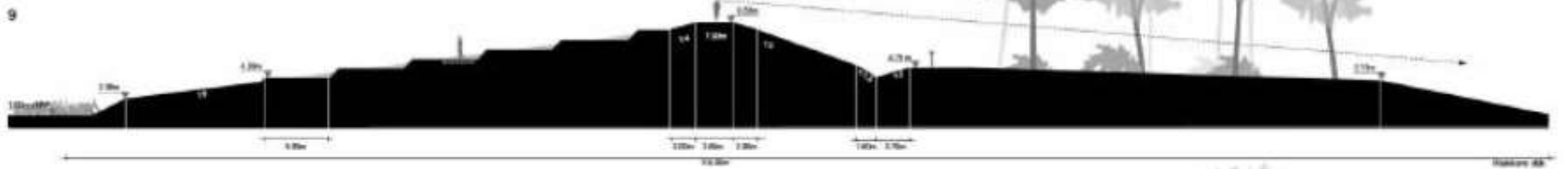
BIJZONDER OMDAT

HET EEN OPVALLEND BREDE DIJK IS

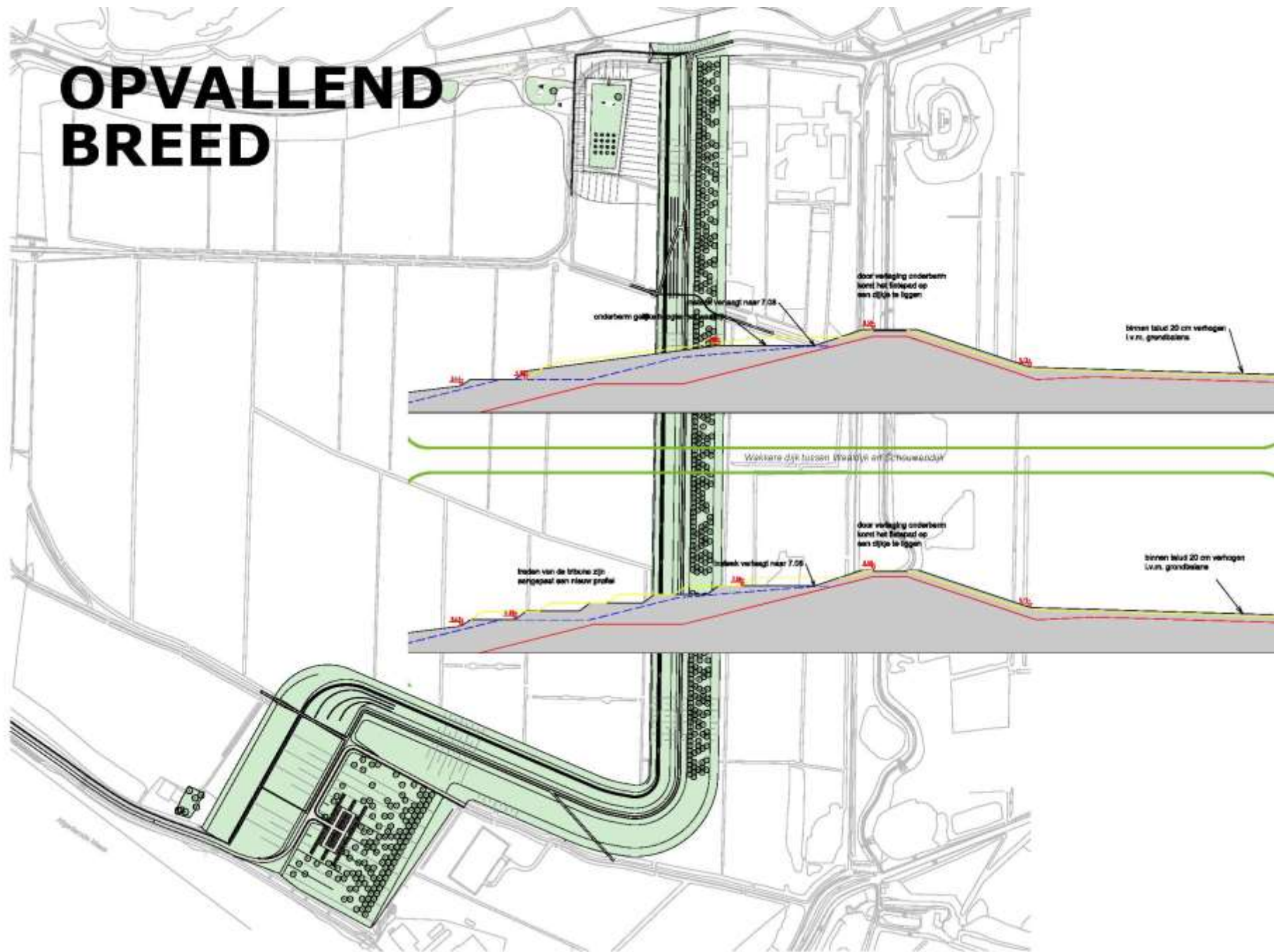
MET HEEL 'EIGEN' PROFIEL TUSSEN MAAS EN WAAL

VOOR MEERVOUDIG GEBRUIK

OP EEN UNIEKE LOCATIE

OPVALLEND BREED

A herd of horses, including several foals, is running across a green grassy field. In the background, there is a large body of water and a line of trees under a clear sky. The horses are in various stages of motion, with some leading and others following.

WAKKERE DIJK

NAAST VEILIGE DIJK OOK

HOOGWATERVLUCHTPLAATS GROTE GRAZERS, FLAUWE TALUDS

WAKKERE DIJK

FIETSDIJK

WANDELDIJK

TRIBUNEDIJK

WAKKERE DIJK

TRIBUNEDIJK, GETRAPTE HELLING

WAKKERE DIJK

TRIBUNE VOOR UNIEKE RIVIERKOMMOERAS

IN DE VOORTUIN VAN SLOT LOEVESTEIN

An aerial photograph of a Dutch dike and a castle. The dike is a long, narrow strip of land that runs across the water, separating a large body of water from a smaller one. The castle is a large, multi-story building with a central tower, surrounded by a moat and a dike. The water is a deep blue-grey color, and the land is green with some trees. In the background, there are more dikes and a small town. A large cargo ship is visible in the water on the left side of the image.

UNIEKE LOCATIE

WAKKERE DIJK ALS ENTREE TOT ÉÉN VAN DE MEEST
ICONISCHE PLEKKEN VAN NEDERLAND

CONTEXT: RvR MUNNIKENLAND

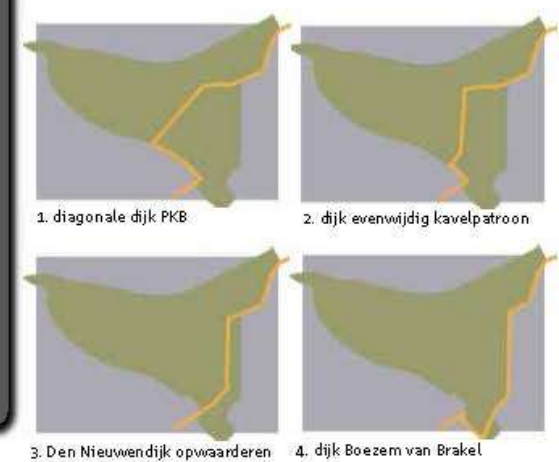
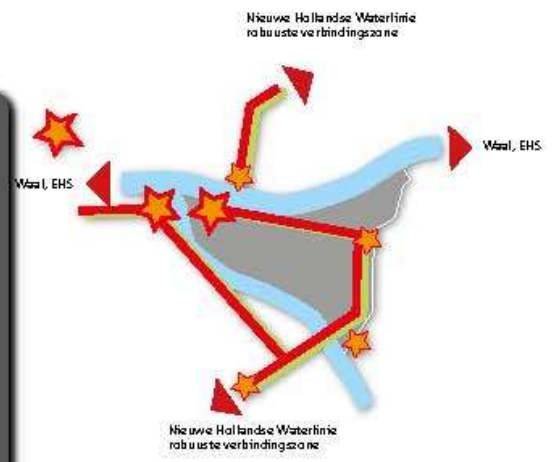
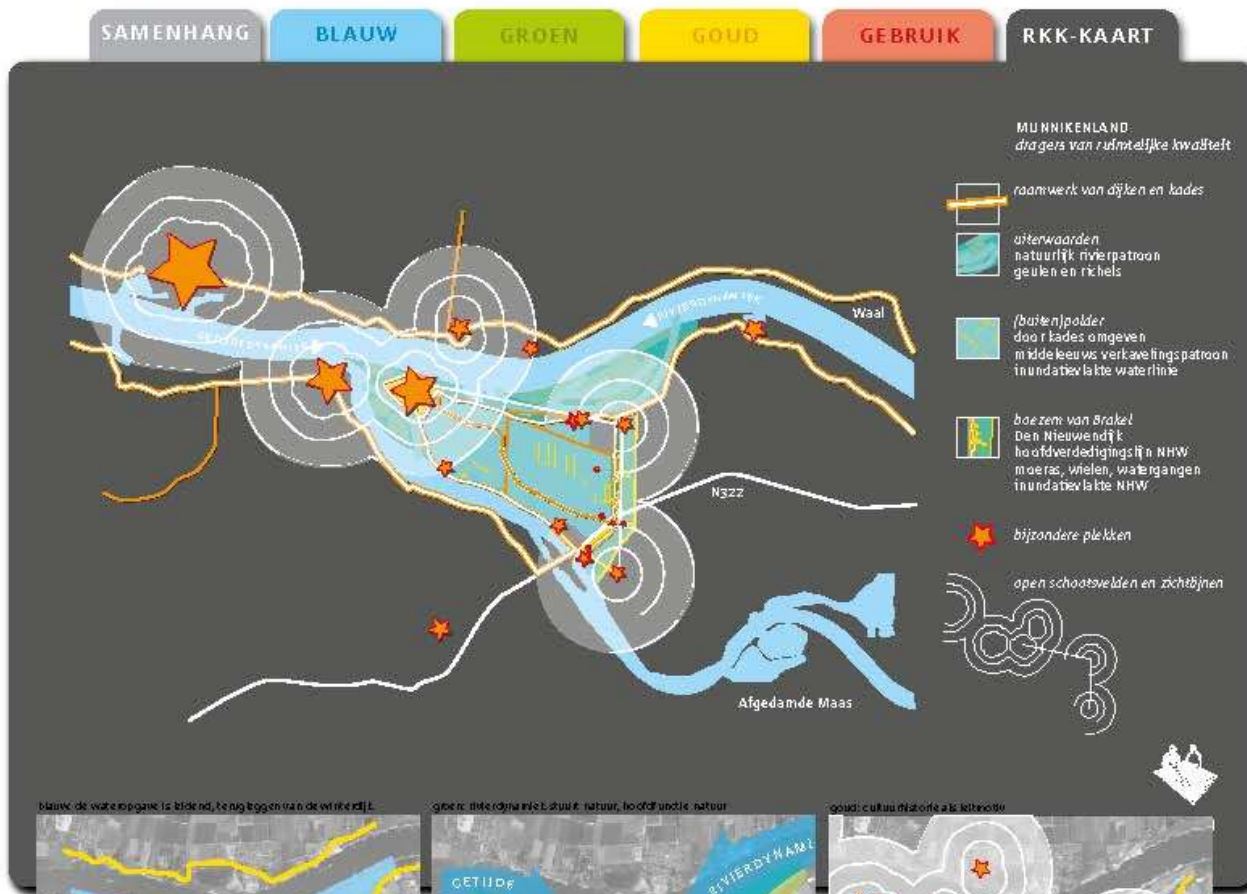
OPDRACHT

PKB Ruimte voor de Rivier: uiterwaardvergraving Brakelse Benedenwaarden en dijkverlegging Buitenpolder Munnikenland

oppervlakte:	700 hectare
overstroming:	1 a 2x per jaar
taakstelling:	11 cm MHW
initiatiefnemer:	Waterschap Rivierenland
planstudie:	WSRL + DLG, Royal Haskoning, DHV, bureau Stroming, Ferdinand van Hemmen
realisator:	Waterschap Rivierenland
uitvoering:	GMB-Van Oord i.s.m. Parklaan Landschapsarchitecten
termijn:	2006 - 2016
kosten:	50.000.000 euro

RKK & GEBIEDSVISIE

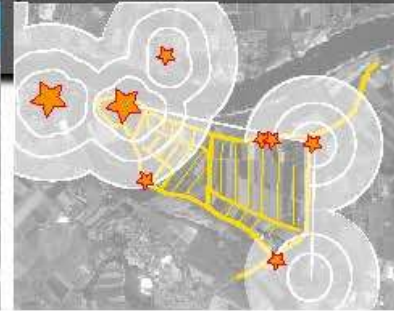
blauw: de wateropvang is blijvend, te verbinden met de waterdijk

groen: dit gebied is blauw, natuur, hoofdverdedigingslijn

goud: cultuur, historische waterlinies

VKA

- locatie Wakkere Dijk
- ontsluiting Loevestein Maaskade
- geulen, transportleiding
- verlaging Waalkade, overstrooming polder

ESSENTIES

- versterking grote landschappelijke eenheden
 - brede Waalwaterwaarden met geulen, rivierdynamiek vormend
 - smalle Maaswaterwaarden met kreken en getijdewerking
 - groot komgebied, kwel en beheer vormend
 - dynamische Waaloeverwal
 - historie Maasoeverwal

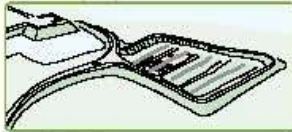
contrast en verbinding tussen de eenheden
- riviernatuur: natuurlijke dynamische eenheid tussen rivier, oeverwallen en kom
- versterking cultuurhistorische structuren en objecten, 'streepjescode'
- versterking beleving rivierenlandschap en Slot Loevestein, netwerken

PROCES KWALITEITSBORGING

- expliciete formulering ruimtelijke kwaliteit als tweede hoofddoelstelling
- concretisering ruimtelijke kwaliteit in Gebiedsvisie en RKK
- adviseur ruimtelijke kwaliteit
- ambtelijke begeleidingsgroep, klankbordgroep, Q-team
- inspiratiedag vrijdenkers
- ruimtelijke kwaliteit als gunningscriterium:
GMB-Van Oord + Parklaan Landschapsarchitecten

Munnikenland versterken en verrijken

- Parkieren uit het zicht van Golf Loevestijn
- Parkeerprijs wordt in een positieve openruimte. De auto's staan achter de dijk.
- Het schied van het gebied van Bastion Eravel is optimaal beleefbaar.
- Parkeerprijs wordt verder ingezet met hagen en opgebeld in een halfverhard oebel en een deel met versterkte grasmat.

- Op Tevel heeft Parkeren oude kwaliteiten gewaarborgd met verbeteringen
- Op een zachte wijze naar de rivier met eenheid zullen met tevel worden oude hopen en bewaaringsoorten in Munnikenland gewaarborgd.
- Ook de verrijken voorwerpen kunnen zoals recente bewaaringsoorten gewaarborgd worden.

- Tiburonijl verschuiven naar de rivier.
- Het Tevelpunt bleef vrolijk uitstijgt op de rivier de bereiden wandelen. Hier heb je sticht op de rivierde gaderende in het Tevel van rivierde voor de rivier worden aangelegd.
- Op dit punt is ook de stichtende huzen kasten (Munnikenland, Loevestijn en batterij) Eravel beleefbaar.

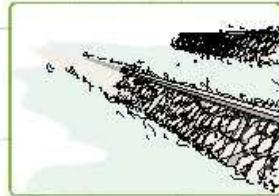
- Bij plaatsing van neubeltr sandalen bij de Hobbende Waterlinie.
- Op de batterij en rondom Loevestijn wordt de inbouw gebruikt.
- Op rugplank ten informatie aangebracht worden.

- Ook betonnen elementen van het voorafgaand spoortje worden ingezet als wandelpad, zodat het gebied te gebruiken is.

- Bij plaatsing van neubeltr sandalen bij de Hobbende Waterlinie.
- In het voorafgaand spoortje wordt de inbouw gebruikt.

- Esserboombeplanting naar gebieden met overblijven en overblijven.
- Tiburonijl wordt met rivierdeuren uit de verbouw opgebouwd (niet besloten).
- Tiburonijl blijft zo een eigenlijke uitdaging.
- In de Tiburonijl worden verrijken zo getuigen en uitgevekt dat het ook voor rivierdeuren de toegankelijk wordt.
- Overblijven of in Tevel ook als veldrijde zandrijl kunnen worden ingezet.

- Munnikenland en Hobbende Munnikenland wordt verrijken door een verbetering.
- Een grote softbal (niet) tribunen uitgangspunt met overblijven de suggestie van bevoning.
- De oude bewaaringsoorten worden ontblijven met een eenvoudige verbetering.

- De cultuurstatie van de toekomst
- De ontwerf wordt een mix uit de 20e eeuw.
- Het restant van de dijk wordt als een pure vormgeving.

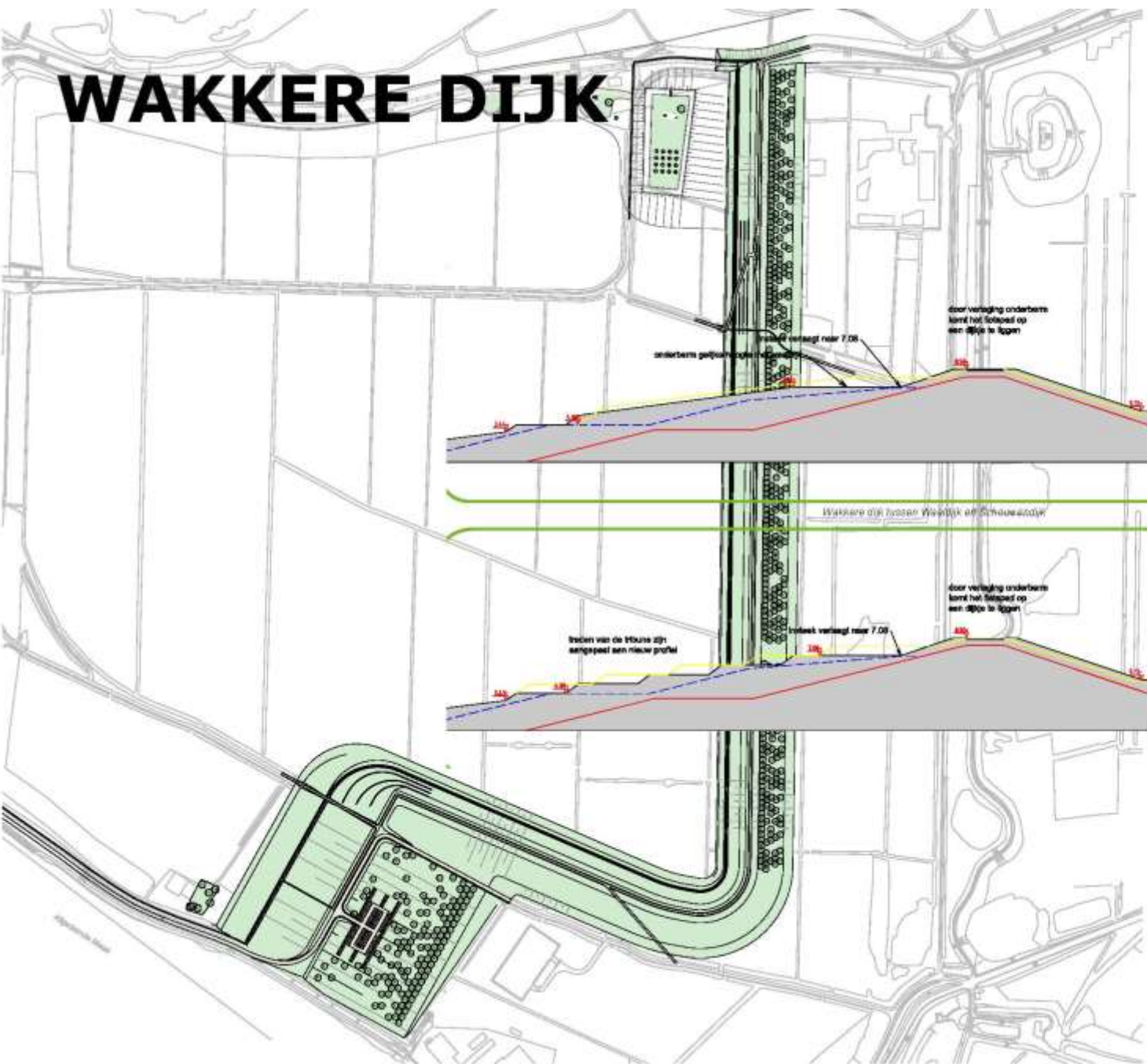
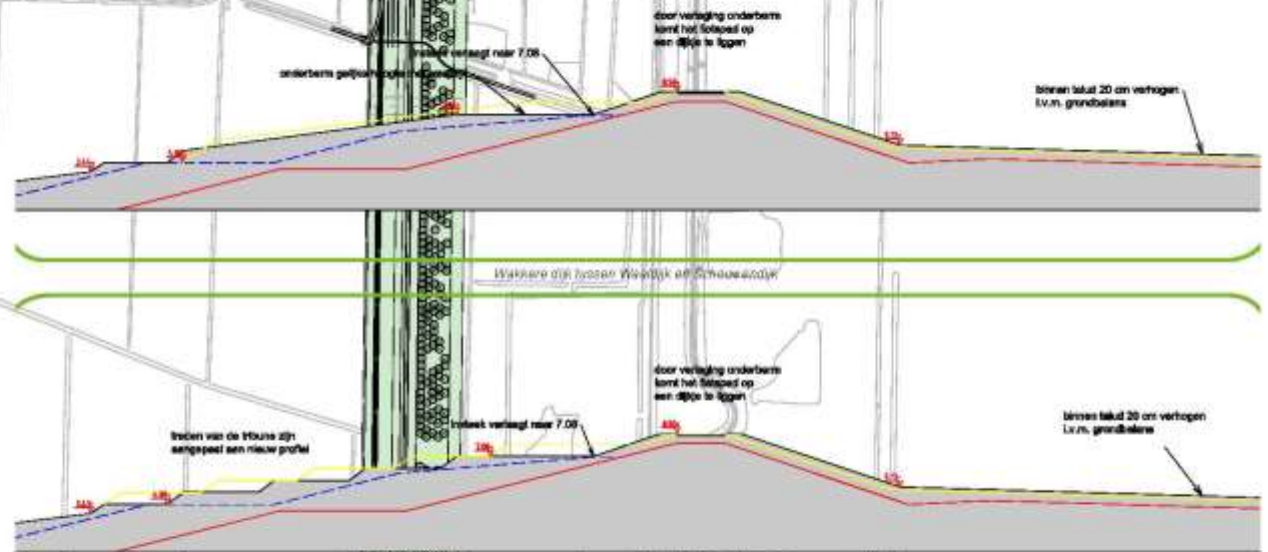
- De cultuurstatie van de toekomst
- Te spelen voorwerpen bij een zichtbaar overblijven op de rivierdeuren (voor de batterij Eravel).
- Een deel van de verbetering blijft als mix staan.

- Hobbende van de Waterlinie dijk is een restant van de dijkpunt over het gebied en wordt vormgeving verrijken naar de rivier.
- Hobbende traceringen vormgeving van wegen en paden in het gebied.
- Parkeerprijs wordt openruimte in dijk.

WAKKERE DIJK

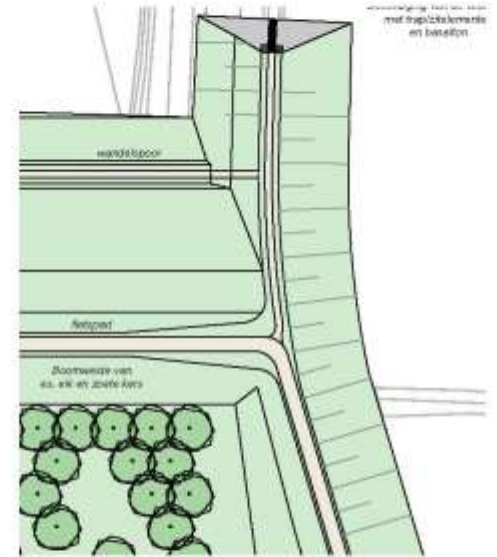
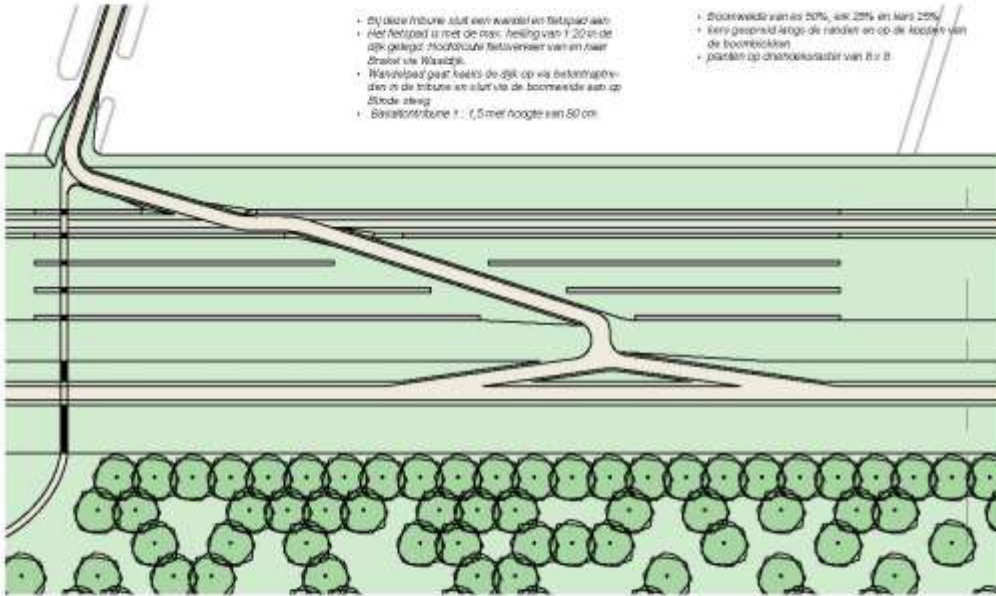

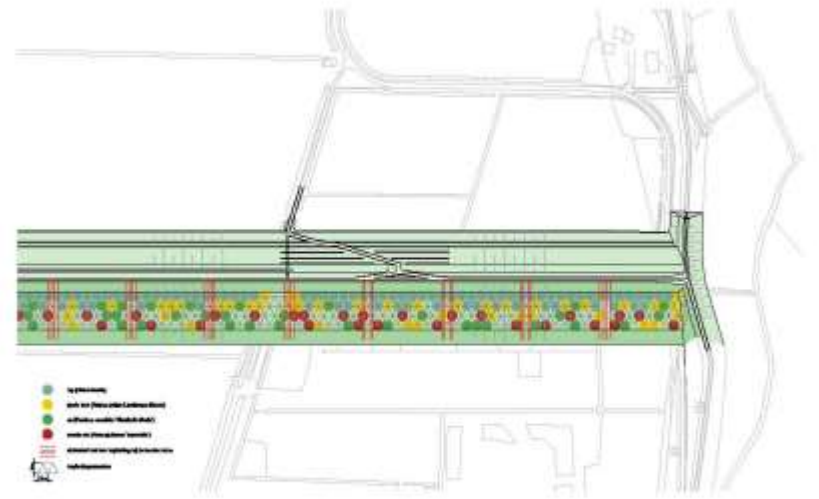
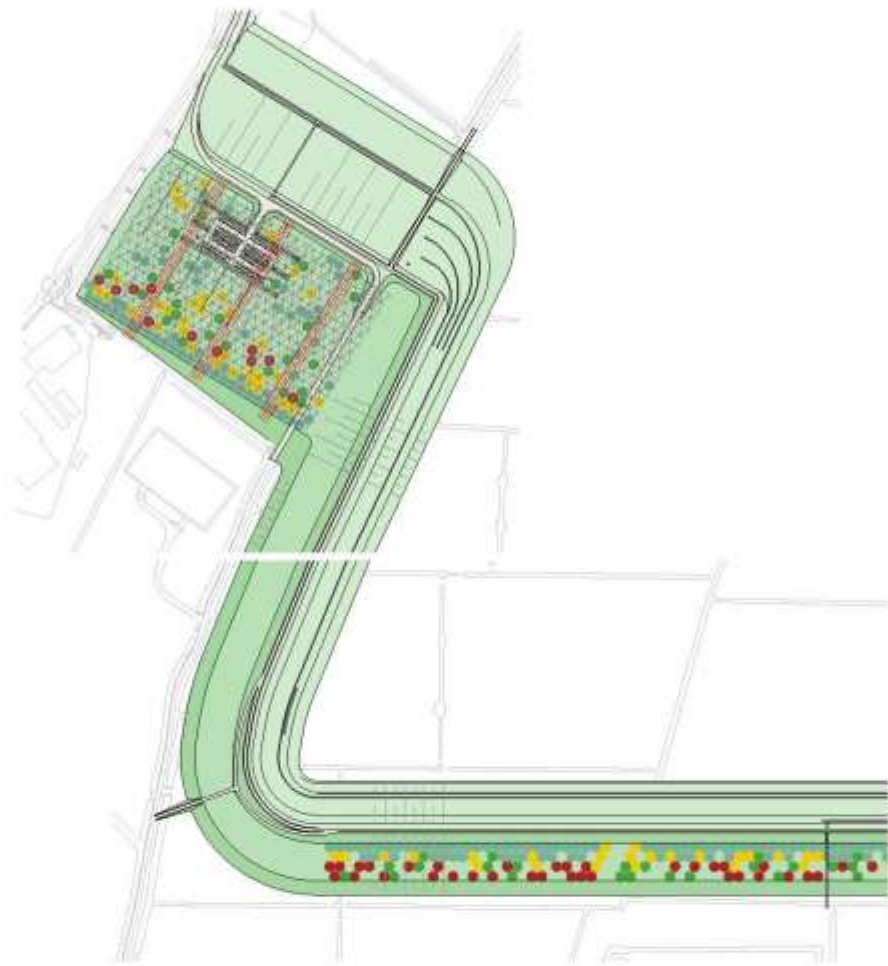
TRIBUNES

- De tribune sluit een wandel- en fietspad aan het fietspad II met de max. helling van 1:20 in de oek geleagd. Houdende betonnen van en naar de voet van wandel.
- Randwal past hekket de oek op via betonmagre- dien in de tribune en sluit via de boomende aan op de oek zwaig.
- Basistribune 1: 1,5 met hoogte van 50 cm.

- Doornwede van 50%, 50% 20% en 20%.
- Een geprofileerd langs de randen en op de hoeken van de boomende.
- parken op drafoekastel van 10 x 10.

met trap/20% helling en beton

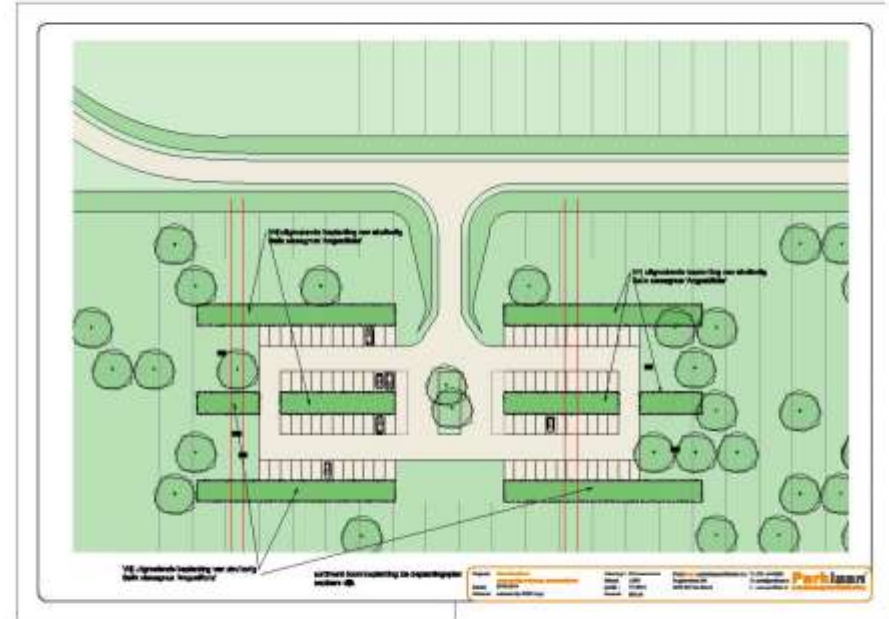
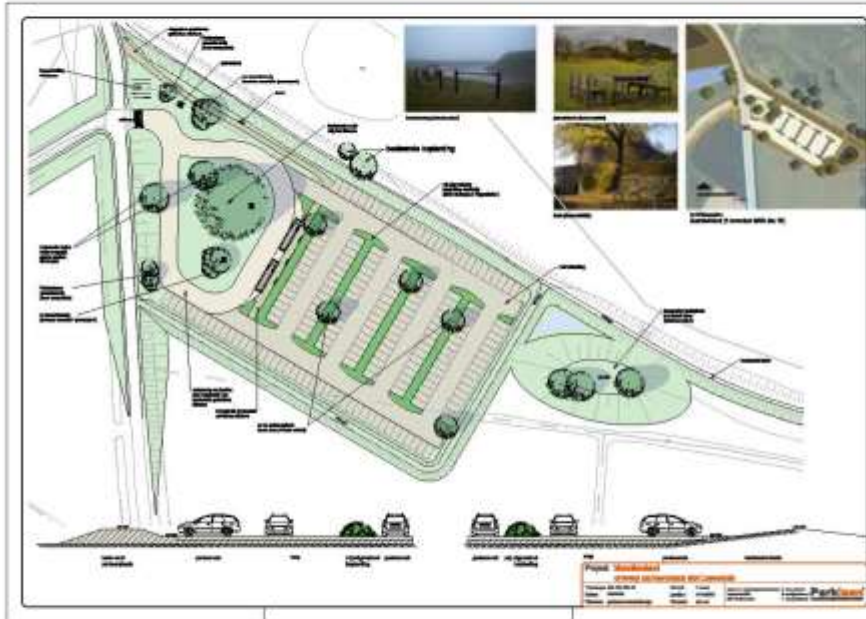
- Vegetation
- Soil (100mm) (Landscape Block)
- Soil (100mm) (Landscape Block)
- Soil (100mm) (Landscape Block)
- Soil (100mm) (Landscape Block)
- Soil (100mm) (Landscape Block)

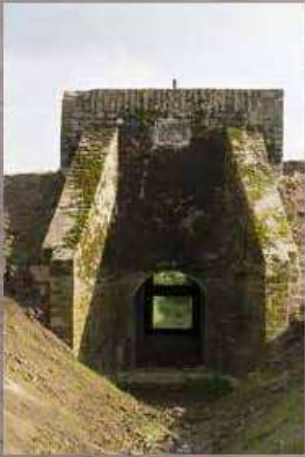

MAASKADE

PARKEERPLAATSEN

NEVENGEULEN

MUNNIKENLANDSE KOM & SCHOUWENDIJK

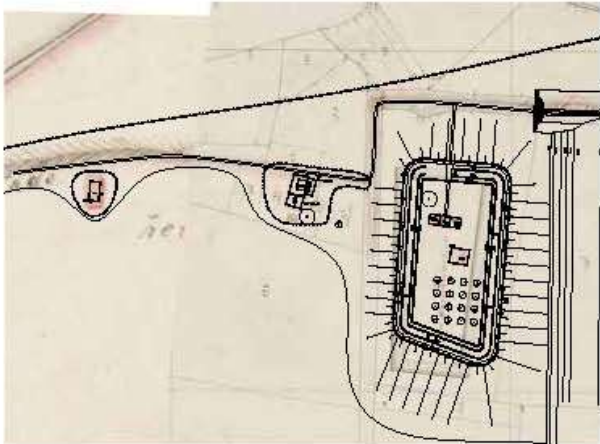
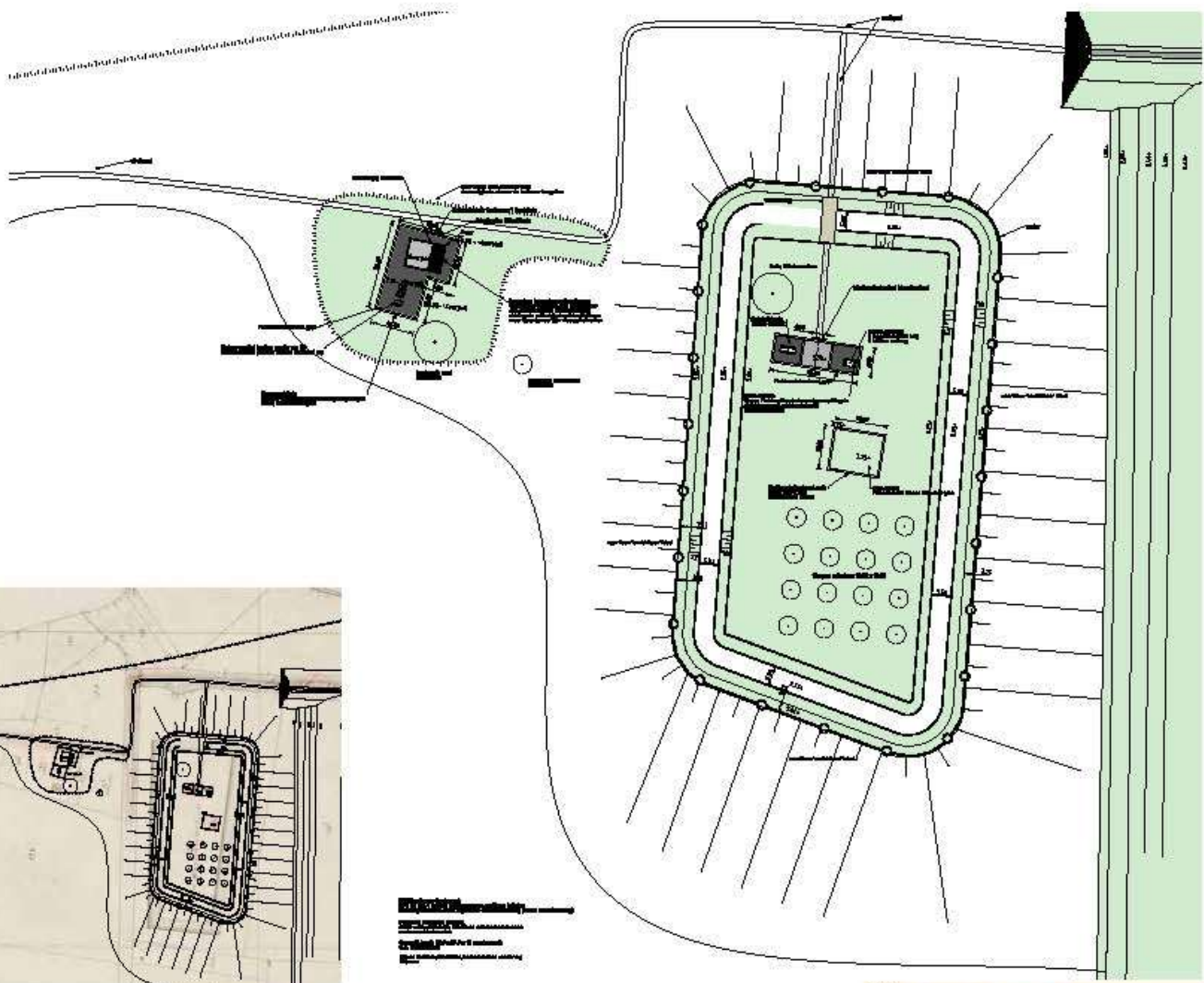

MUNNIKENHOF

KASTEEL & RECHTHUIS

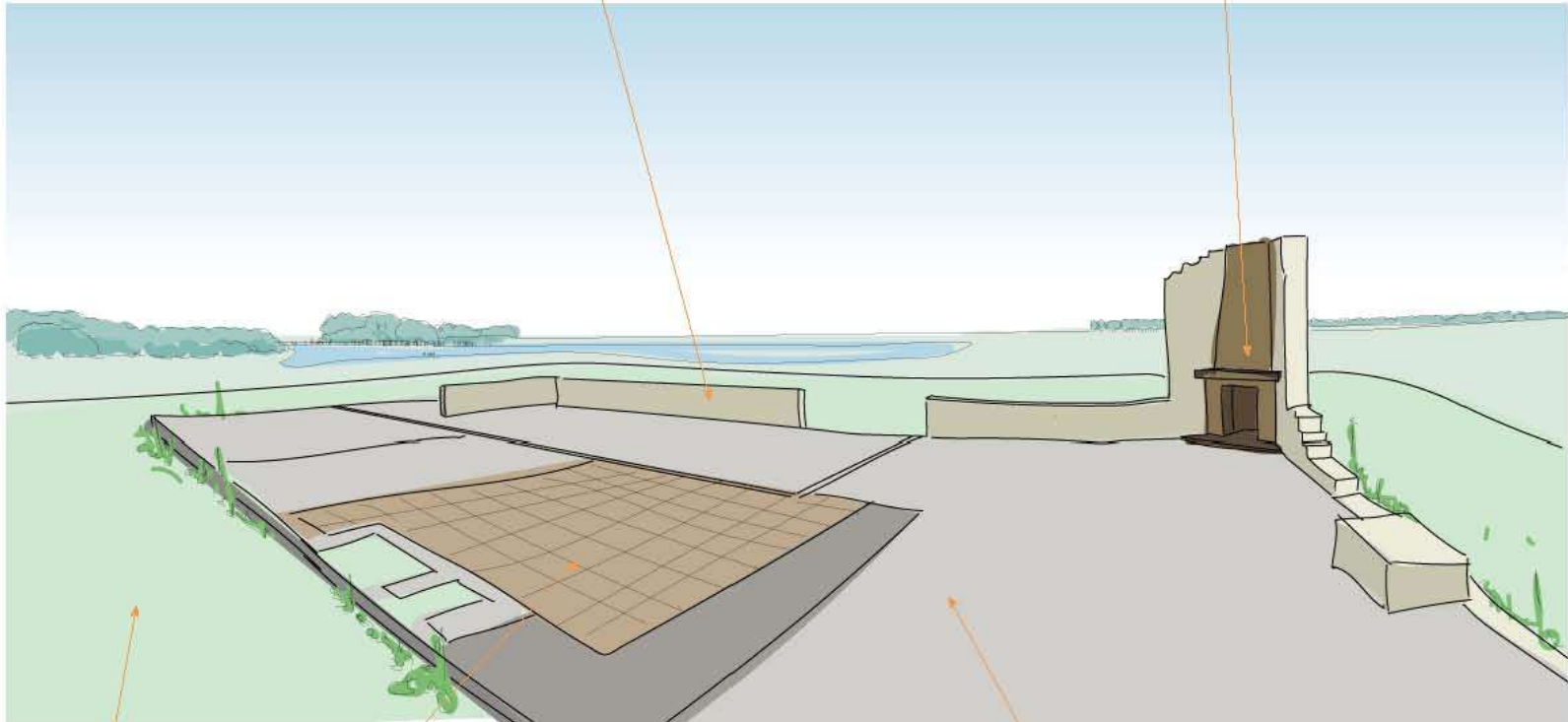
KASTEELPLAATS

BOERENERF VD ZALM

Restanten van buitengevel die nog aanwezig zijn afzagen tot niveau vensterbank woonkamer. Spouw aanvullen met beton en bovenzijde glad afwerken met beton.

Schoorsteen bewaren als relict. Spouw, bovenzijden en kartelrand van de muur glad met betonafwerken.

Grondwerk rond het woonhuis als terp afwerken d.w.z. rondom een strook van 5 meter vlak afwerken (20 cm onder vloerpeil). Rest ophoging afgraven en met talud 1:3 afwerken. Terp inzaaien met gras.

Vloer; versplinterde tegels verwijderen, losse tegels vast leggen, gaten glad uitvullen met beton.

Vloer; losse delen verwijderen, gaten en sleuven voormalige muren uitvullen met beton.

Project: **Munnikenland**
uitwerking bewoningsplaats v.d. Zalm
Datum: 07-09-2015

Tekeningnummer: 01
Schaal: geen
Laatst gewijzigd: -

Parklaan Landschapsarchitecten b.v.
Vughtstraat 221
5211 GD Den Bosch
T: 073 - 614 01 91
E: post@parklaan.nl
I: www.parklaan.nl

Parklaan
Landschapsarchitecten

BOERENERF VD ZALM

BUITENDIJKS ERF JAGER

VOORGRACHT LOEVESTEIN

INTEGRALE GEBIEDSONTWIKKELING

RUIMTELIJKE KWALITEIT

IS ER RUIMTELIJKE KWALITEIT GELEVERD?

optimaal samenspel opgaven water, natuur en beleving historie

- ruimte voor de rivier door dijkteruglegging en graven nevengeulen
- uiterwaard is ca. 100 hectare groter geworden
- op een wijze passend bij karakter gebied:
 - dynamiek rivier en getijde
 - maat en schaal van Waal en Maas
 - streepjescode historie
- nieuwe natuur: uniek rivierkommoeras op grote schaal toegevoegd, respect N2000
- 'laat los' kracht van het water gaat vormen
- waterrijk Nieuwe Hollandse Waterlinielandschap, UNESCO-waardig
- gelaagdheid, zichtbaarheid cultuurhistorie - Wakkere Dijk als eigentijdse toevoeging
- veel betere beleefbaarheid routenetwerk

LESSEN VOOR DE TOEKOMST

WAT KUNNEN WE LEREN VAN RvR MUNNIKENLAND?

- RUIMTELIJKE KWALITEIT ALS DUBBELDOELSTELLING**
- EXPLICIETE FORMULERING EISEN RUIMTELIJKE KWALITEIT**
- ONTWERPEN IN IEDERE FASE, VAN START TOT REALISATIE**
- CONTINUÏTEIT IN KWALITEITSZORG**
- FRISSE BLIK TUSSENDOR**
- WAARDE VAN EEN ONAFHANKELIJK Q-TEAM**

UITDAGING DIJKVERSTERKING

- **INTEGRALE AANPAK VOOR HET RIVIERENLANDSCHAP**

samenspel dijkversterking, rivierverruiming, gebiedsontwikkeling

- **RUIMTELIJKE KWALITEIT ALS DUBBELDOELSTELLING DIJKOPGAVE**

sober en doelmatig is niet armoedig

- **WERK ALS ÉÉN OVERHEID**

integrale aanpak vraagt samenwerking en gezamenlijke ambitie

- **KOSTEN EN BATEN**

hecht waarde aan maatschappelijke opbrengsten en lange termijn
MKBA's en business cases zijn niet zaligmakend

- **NEEM TIJD VOOR ZORGVULDIGHEID**

HWBP-opgave is urgent, tempo is hoog, opgave is ook ingrijpend
ontstaan nieuwe dijken, nieuw aanzicht ons rivierenlandschap

- **ONTWERPENDE BENADERING**

ontdek de meerwaarde van integraliteit met ontwerp onderzoek

HOTSPOTS, HET BEZOEKEN WAARD

DANK VOOR UW AANDACHT

